

Előfizetési árak helyben és vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petöfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Béke vagy harc ?

Minden politikus ezt a kérdést adja fel magának: béke lesz vagy harc? A béketárgyalások még folyamatban vannak, de már megszakadó félben. Ennek dacára mindenkiben él még a remény, hogy végre mégis béke lesz. A kormány és pártja igen furcsán értelmezi a béke fogalmát. A béke voltaképpen azt jelenti, hogy mindkét fél közeledik egymáshoz, a kormány azonban — dacára, hogy igazán sarokba van szorítva, úgy értelmezi a békét, hogy az ellenzék adjon meg mindent, ellenben a kormány nem hoz semmit. Az ellenzék engedje a véderőjavaslatokat keresztül, a választójog reformját azonban bizza Tisza Istvánra.

Ma már mindenki tisztában van azal, kezdve a legszélsőbb szocialistától gróf Tisza Istvánig, — hogy Magyarország kulturális haladása és gazdasági fejlődése az általános választójog megalkotásától, az igazi népparlament behozatalától függ. Tudva ezt, az ellenzék nem tehet egyebet, mint, hogy a véderőreform és az általános választójog között junktimot állít fel, hogy a terhes katonai reformok ellenében legalább az igazi népparlamentet biztosítsa és a nép igazi uralmat, akaratának érvényesülését a jövőben lehetővé tegye. Ezzel szemben a kormány azt akarja, hogy az ellenzék simán engedje keresztül a katonai javaslatokat, a kormány pedig majd csak valamikor terjessze be a választójog reformjáról szóló javaslatokat, a minék tervezetét, alapfeltételeit, egy grófokból álló értekezlet dolgozza ki, melyben Tisza István gróf prezideál. Hogy attól a választójogtól, a melyet Tisza István alkot meg és az irányát ő szabja meg, mit várhatunk, — mindenki tisztában van. Mit várhatunk a választójog terén Tiszától, a ki a népjogok legadázabb ellensége? A választójog reformjára nézve azonban a kormány semmitéle garanciát nem nyújt, csak ígéretet. A kormány ígéretének értékét mindenki ismeri. Hiszen a kilences bizottság programját már vagy egy évtizede ígéretik és még mindig csak a papíron van. Mennyivel inkább fogják huzni-halasztani az általános választói jog megalkotását, ami a mai kormány és pártja uralmának megszűntét jelenti!

Aki így akar békét, az nem akar békét. De nem is akart a kormány komolyan békét. Ma már egyre világosab-

ban mutatkozik az a feltevés és egyre alaposabb az a gyanú, hogy a kormány azt a tiszteletre méltó és nemes intenciókból fakadó békeakciót, a mit a Ház érdemes elnöke: Berzeviczy Albert hazafias aggodalmak hatása alatt megindított, alattomos célokra akarta kihasználni. Azt akarta a kormány, hogy a tárgyalás közben éket verjen a küzdő tábor közé, hogy a választójog kérdésén a függetlenségi pártokat összeveszítse. Arra számított, hogy sikerülni fog Justh Gyulát pártjával szembe állítani, vagy, mint az újabb politikai szótár mondja: „Justh Gyulát izolálni.“ A mennyiben ez nem sikerül, akkor a két függetlenségi pártot, a fegyvertársakat összeveszíteni.

A kormány a saját és pártjának jelleméről vett mérték után azt gondolta, hogy a függetlenségi párt, mihelyt a hatalom birtoklását kilátásba helyezik neki, feladja programját, cserben hagyja a párt vezérét, aki a tárgyalások elején mindjárt átlátott a céljait és az egyik konzervatív értekezletre el sem ment.

A számos csalódás között, ami a kormányt érte, ez szintén előkelő helyet foglalhat el. Vegye végre tudomásul a kormány, hogy nem politikai kalandorokkal van dolga. Tudják meg végre, hogy a függetlenségi párt nem közkereseti társaság, amely a koncert mindig feladja az elvet, — hanem ideális célokért, önzetlenül küzdő tábor, mely át van hatva Kossuth Lajos eszméitől.

Az általános, egyenlő és titkos választói jog nélkül béke nincs! Mivel pedig ennek a kormánynak és pártjának a léte ettől függ, el lehetünk rá készülve, hogy megakadályozza — legalább egyelőre, a míg bírja, ezt. Tehát áll a harc, vagy jön újra a nemzet ítélete. És erre kell készülnünk. Népgyűlésekkel, felolvasásokkal, értekezletekkel kell a választópolgároknak megmagyarázni a küzdelem nagy horderejét, a választójog kiterjesztésének nagy fontosságát. Össze kell tartani a függetlenségiakat, akkor azután jöhet majd a kormány büns pénzével, pálinkájával, csendőreivel: *az eszme győzni fog.*

A tüdővész elleni vedekezés érdekében.

Egy hasznos füzetről.

Mint ismeretes, manapság már csaknem minden községben van népkönyvtár, amely

vagy a kormány, vagy valamelyik kulturális egyesület gondoskodásának köszönheti létezését.

Ezekben a könyvtárakban sok jó könyv szórakoztatja és oktatja a népet, de nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy talán egy sem szolgálja annyira a nép érdekét, mint az a könyvecske, amely most hagyta el a sajtót több százezer példányban. Ezt a könyvecskét egyik leghumánusabb társadalmi intézményünk, a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület iratta meg és adta ki épen a nép számára. Címe: **„A tüdővész és az ellene való védekezés ismertetése.“** Ennek a szörnyű betegségnek egyik legalaposabb ismerője, Geszti József dr., a József-Szanatorium igazgató főorvosa írta a füzetet abból a célból, hogy a nép, amelyből a legtöbb áldozatot szedi a tüdővész, megtanulja belőle, miként lehet okos szabályokkal védekezni a fertőzés ellen.

Bár az egyesületnek ez a könyvecske rengeteg pénzébe kerül, mégis ingyen juttatja el a községekbe, mert maga a belügyminiszter rendeletben utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy a füzetet elterjessze a nép között. Az az elv vezérli az egyesületet, hogy mivel annyi szanatoriumot nem létesíthet az annyi tüdőbajos szegény ember van az országban, tehát a mostani és a jövő generáció egészségét kell lehetőleg biztosítani a kórság ellen. Ezt pedig el lehet érni, ha mindenki megtartja azokat az óvórendszabályokat, amelyeket Geszti dr. füzeté előír.

Eppen időszerű ez az ajándék füzet, mert halottak napján, mint minden évben, országos gyűjtés indul meg a szegénysorsú tüdőbajosok számára a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület égisze alatt. Amidőn tehát az egyesület a társadalom támogatását embermentő munkájához kéri, egyúttal maga is nagy anyagi áldozattal hasznos könyvecskével viszonzza a közönség áldozatkészségét.

Szinte szükségtelen a társadalom jó szívébe ajánlani az egyesület akcióját, amidőn a halottaknak szánt koszorúból egy virágszálat, illetőleg ennek árát kéri szegénysorsú betegek számára, mert hiszen ezt megtette maga a belügyminiszter, amidőn a vármegyék alispánjához intézett minapi rendeletében a következőket mondja a „Virágszálgyűjtésről“ és az egyesület ingyenes füzetéről:

Minthogy a társadalom minden rétegét pusztító tüdővész ellen, az egyesület évek óta folytatott küzdelmével a legnemesebb célokat szolgálja, mely működésében az egyesület az egész társadalomnak kötelessége a lehetőség szerint támogatni s minthogy a közigazgatási tisztviselőknél a nemes cél támogatása és a könyvtárak gyűjtés irányítása terén kifejtendő önkéntes fáradozására részemről is nagy sulyt helyezek, ennél fogva felhívom a Címet, hogy hatósága területén a nevezett egyesületet a legmesszebbmenő támogatásban részesítse és a közigazgatási hivatalok vezetőit ily irányban utasítsa.

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Mint hogy pedig a nevezett egyesület az ország legkülönbözőbb részeiben levő fiókjainak jelentéseiből arról értesült, hogy a közönség nagyrésze éppen semmit, vagy csak alig védekezik a tuberkulózis ellen, elhatározta a tuberkulózis elleni védekezés szükségének országszerte a legszélesebb keretekben való propagálását és e célból a közönség körében a tudóvész és az ellene való védekezésről szóló füzetes munkát kíván szétosztani.

Ennél fogva még arra is felhívom Címet, intézkedjék aziránt, hogy a hatósági közegek az egyesület gyűjtőiveinek körülhordozása alkalmával a tudóvész és az ellene való védekezést ismertető füzetet — melyet az egyesület gyűjtőiveivel egyetemben kellő mennyiségben fog megküldeni — a közönség közt osszák szét.

Az a könyvecske tehát, amelynek terjesztését maga a belügyminiszter is szükségesnek tartja, hamarosan hasznos olvasmánya lesz a népnek, mert hiszen legfőbb kincsét, az egészségét szolgálja. Ez a kincs pedig megér mindenkinek annyit, hogy néhány fillért áldozzon érte halottak napján az egyesületnek.

H I R E K.

— **Csak egy virágszálat!** Az emberiség közérdekét szolgáló sürgős és égető kérdések közül, amelyeknek sikeres és gyors megoldása csak társadalmi uton érhető el, nem utolsó helyen áll a mindinkább pusztító tudóvész elleni védekezés. E védekezés minél sikeresebb fogatosítását, a pusztító rém erejének megtörését tűzte ki nemes feladatául a József főherceg szanatórium egyesület azzal, hogy a tömérdek sok tudóvészes ember gyógyítására újabb és újabb szanatóriumokat létesít. Céljának elérése érdekében évről-évre a társadalomhoz fordul, főleg ilyenkor, halottak napján, azzal a kéressel, hogy a kedves halottaink sírjára szánt koszorúkból és virágokból egy virágszálat juttassunk a tudóvészek javára felállított urnákba. A József főherceg szanatórium újvidéki fiókjá, Piukovich Ferencné elnökkel az élén, az idén is november 1. és 2-án gyűjtést rendez a belvárosi r. kath. templomban, valamint a temető kápolnájában s arra kéri a nemesszívű közönséget, hogy tehetségéhez mérten kiki járuljon hozzá színlődő beteg embertársai nyomorának enyhítéséhez.

— **Törvh. közgyűlés.** Városi törvényhatóságunk holnap, okt. 30-án rendes havi ülést tart, melynek napirendjére 35 tárgy van kitűzve.

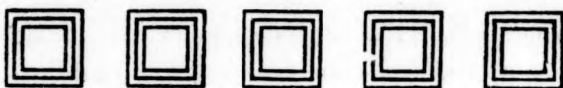
A tanítószág helyzete. A Határőr közel egy esztendeje cikksorozatát közölte a város népoktatásának történetéről, melyben kimutatta, hogy a város népoktatása mindig első rendű volt, de rámutatott az eshetőségre, hogy a közeljövőben nem lesz az. Ennek az eshetőségnek az oka pedig a tanító nyomorúságos fizetése. Mert ne áltassa magát senki, hogy az a tanító, akinek családja nyomorog, aki maga testileg, szellemileg nélkülöz, igazán eredményes munkát tudjon végezni. Ma pedig ilyen a tanítószág helyzete. E türelmetlen állapotukat vitatták meg a tanítók a gör. kel. iskolában e hó 25-én tartott értekezletükön s egyhangú határozatban kimondták, hogy a helyzetük javítására illetékes faktorokat küldöttségileg keresik föl. Városunk kulturája érdekében sikert kívánunk a mozgalomhoz.

Teaestély. Az újvidéki „Beltéri Katholikus Kör” f. évi november hó 4-én este 8 órakor zártkörű műsoros teaestélyt rendez, amelyet táncfőzérke követ. Az agilis rendezőség nagyban buzgólkodik, hogy az estély minél kellemesebb legyen. A háziasszonyi tisztet előkelő uriaszonyok nagy száma vállalta már el, a teát pedig a legszebb fiatal leányok fogják szervírozni. Azonkívül a rendezőség élvezetes műsorról is gondoskodik, melyet bővebben lapunk legközelebbi számában ismertetünk. Akik meghívót véletlenül

Az Ujvidéki Orient

ÁSVÁNYVIZ

diadala

két első díj

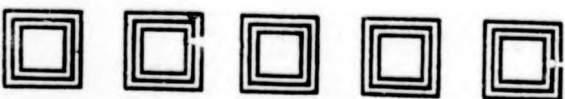
az 1911. évi római
világkiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Gran PREMIO“-val

nagy aranyéremmel és
diszoklevéllel és az
1911. évi augusztusban
megtartott párisi nemzetközi
kiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Grand PRIX“-vel

arany éremmel és diszoklevéllel kitüntetve!

A kitüntetések

Wagner Testvérek

Ferenc József-téri üzletének

kirakatában láthatók!

még nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak a rendező bizottság elnökségéhez: Beltéri Katholikus Kör, Andrassy utca.

— **Választás.** Az iparostanonciskola felügyelő bizottsága legutóbb tartott ülésén elhunyt Witz Ferenc helyébe egyhangúlag Brunner Ede gőzmalom tulajdonost, városi tvh. biz. tagot választotta meg iparostanonciskolai elnöknek.

Uj tanár. Bezzegh János nyug. kir. adótárnok fia Gyula, aki a kir. kath. magyar főgimnáziumnak volt növendéke és szép tehetségének több alkalommal adta tanujelét, a budapesti tudományegyetemen jó sikerrel tette le a tanári szakvizsgát. Gyakorló évet valószínűleg Szegeden fogja töltetni.

— **A villamos vasut igazgatósága** ez uton tudatja, hogy Mindszontek és halottak napján a Futaki- és Temerini uton közlekedő villamoskocsijain az utazó közönség koszorukat is helyezhet el alkalmas módon külön viteldi fizetése nélkül.

— **Orsz. vásár.** Az őszi országos vásár, e hó 28-30. napjain tartatik s arra mindennemű állatoknak vészmentes helyről való felhajtása meg van engedve.

— **Anyakönyvi hir.** Az anyakönyvi hivatalnál e hó 20-27-ig bejelentett születések 18, még pedig 10 fiu, 8 leány; meghalt: 16.

— **A kis Móric csalafintasága.** Bizonyára ismeretes még olvasóink előtt, hogy Apró György tanító Cserneyi Mór tanító ellen sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt sajtó pert indított, mely a szegedi esküdtörvényszék előtt f. április 5-én tartott tárgyaláson azzal fejeztetett be, hogy panaszos Apró hajlott Cserneyi rimánkodó könyörgéseire és beérte ennek becsületsértésével, tartozván Cserneyi egyúttal Apró kb. 140-150 kor. perkoltságot megfizetni. Multak az idők, de a kis Móric fülebotját sem mozgatta a költségek megfizetése iránt, sőt apr. 6-án mindenét, butorait, még az „Ujvidéki Napló” berendezését is feleségére iratta át közjegyzőileg. Apró eközben végrehajtási pert indított, mit a bíróság meg is ítelt. Ez ellen Cserneyi felesége igénykeresetet indított, de az újvidéki járásbírószék elutasítólag ítelt és tiszta kijátszási szándékot állapított meg, mert bebizonyította, hogy a perkoltségek megtérítése iránt hozott bírói ítélet apr. 5-én, az adományozási okirat pedig nyomban utána, apr. 6-án történt, midőn pedig Cs. azzal a kifogással élt, hogy az okmányilag adományozott holmi az asszony 26 év előtti hagyománya, küldte, hogy az U. Napló berendezése már csak azért sem lehet az, mert sokkal újabb keletű, csak 3 év előtről keltezhető. A kis Móric most újból könyörgésre fogta a dolgot, rimánkodik, ígéret közbenjáró küldönc útján is, de — mint halljuk — Apró György hajthatatlan s nemcsak nem áll el a tetejébe még külön is tetemes költséget okozó végrehajtás fogatosításától, sőt még bünyvitői feljelentést is szándékozik beadni.

— **Közut építés Ujvidék-Piros között.** B. Bodrog vármegye alispáni hivatalában versenytárgyalást tartottak a piros-ujvidéki tk. közt 00-4540 km. szakaszának kiépítése iránt. Ajánlatot tett Roheim Károly és fia zombori cég a kőanyagra 63,062 k. 29 fill. s a földmunkára 6403 k. 96 fillérel.

Elütötte a villamos. E hó 27-én a déli órákban nyilsebességgel terjedt el városzerte annak a szerencsétlenségnek híre, hogy a futaki utcán közlekedő villamos a Rókus kápolna közelében elütötte Spitz Mihály kőművesmestert, ki a kocsis alá kerülve, nyomban meghalt. Az öreg, mert nagyot halló volt, nem hallotta a villamos szakadatlan csengését, de állva maradt a sinek mellett, anélkül, hogy nézett volna s a vizsgálat szerint teljesen önmaga okozta halálát. A kocsivezető fékezett ugyan, mikor közel ért, de már késő volt. Bármennyire sajnálatos ez a végzetes eset, nem lehet eléggé megróni azt a sokszor tapasztalható jelenséget és könnyelműséget, hogy egyes gyalogosok és kocsis is, közvetlenül a villamos előtt akarnak — nem

is sietve — áthaladni, mintha csak akarva rohannának a kész veszedelembé.

— **Virtusból — halál.** Drobiná Ferenc szabadkai lókupec a múlt vasárnapi vásár alkalmával egy laci konyhában iddógált. Dáridozás közben kitért belőle a bácskai virtus és ez okozta halálát. A kocsirol lekapott egy sörshordót s miután a dugóját kirántotta, magasan a feje fölé emelte a hordót, így akarván inni a sört. Az ittas ember azonban megtántorodott s a hordó a fejére esett, minek következtében fején több helyen csonttörést szenvedett s még az nap este belehalt a sérüléseibe.

— **Megerősített alapszabályok.** A szabályai polgári kör alapszabályai miniszteri jóváhagyást nyertek.

— **Gazdasági vasut.** Zenta város legutóbbi közgyűlésén indítványt tettek az iránt, hogy a tervezett gazdasági vasutat egészen Ujverbászig építsék ki, ahol cukorgyár fog létesülni, mely erősen foglalkoztatná a gazdasági vasutat.

— **Palánka, Ujpalánka és Ópalánka** a napokban együttesen szerezték meg a fogyasztási bérletet, melyért e három község évi 38.300 koronát fizet a kincstárnak.

— **Uj vasuti állomás.** A zimonyi-belgrádi vonalon Kishegyes őrház megszűnt s helyébe rendes állomás épült, mely e hó 20-án adatott át úgy a személy- mint a tehervasut használatára.

— **Félholtra verte a feleségét.** Zsárki János topolyai gazdálkodó padlásáról a felesége két zsák kukoricát lopott és ezt eladta. Zsárki ezért annyira megharagudott, hogy rátámadt az asszonyra és egy ásóval félholtra verte; Zsárkiné súlyos betegen fekszik a lakásán.

Husinségen kívül — most még kávé- és cukordrágaság is. A háziasszonyoknak mostanában rossz időket kell átélniök. A husárok oly magasak, hogy igazán nehéz egy jó darab hust a fazékba hozni. Az utolsó hónapokban a kávé is lényegesen megdrágult és hogy a takarékos háziasszonyt még jobban zavarba hozzák, most még a cukorért is többet fizessen, mint azelőtt. Ily rossz időkben a régóta jónak bizonyult Kathreiner-féle Kneip maláta kávéra kell különösen figyelmeztetni. A valódi Kathreiner az ismeretes eredeti csomagokban, amelyek védjegyként „Kneipp plébános” nevét s arcképét és „Kathreiner” nevet viselik, a babkávénak legjobb pótlószere, valamint annak legizlésebb vegyítőke. Kathreiner használatánál sokkal kevesebb cukor szükséges, mintha tisztán csak babkávét iszunk, avagy valami kávépótlékot mint vegyítéket használunk. Ennek folytán Kathreiner által cukrot és kávé takarítunk és ezzel jó kis összegű pénzt. Ha a háziasszonyoknak a husra vonatkozólag is ilyen jó pótlószereük volna, akkor bizonyosan könnyebben volna elviselhető a drágaság.

— **A vasuti fuvardíjak felemelése** A napilapokat egyre fenyegetőbb komolysággal foglalkoztatja az a hír, hogy a Máv. felemelni szándékozik a fuvardíjakat. Cáfolás nélkül egyelőre az a hír járja, hogy a Máv. tulajdonképpen nem emeli a díjakat, hanem csupán a szállítási adót kívánja áthárítani a szállító felekre. Ez nem lehet igaz, mert a Máv. díjtételeiben már benne van a szállítási adó és pedig a gyorsáru díjtételeiben 7 százalékos, a teheráruéban 5 százalékos. Ugy látszik, az adó felemelése csak trükk, hogy a tájékozatlan közönség előtt a fuvardíjemelés terve kevésbé legyen visszatetsző.

— **Dunai munkálatok.** A földmivélségi miniszter a dunai munkálatokra 1912-re 3.564.000 koronát irányozott elő. A Fajsz és Baja közötti Dunaszakasz szabályozása 6 év alatt készül majd el.

A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület. november hó 12-én tartandó ez évi rendes közgyűlésén, amely lapunk október 11-iki számában már meg volt hirdetve, az elnöki megnyitót báró Dániel Ernő, v. b. t. t., a D. M. K. E. elnöke, az ünnepi beszédet pedig dr. Lázár György kir. tanácsos, Szeged szab. kir. város polgármestere fogja mondani. Az ülés Szeged szab. kir. város közgyűlési termében fog megtartatni.

— **Visszaélések a vitális féle sertés tápporral.** Nifergál János dunaföldvári lakos a Vitális-féle sertés táppornak nevezett s mindezzel szabad forgalomba hozatalra engedélyezett készítmény árusítása körül számos visszaélést követett el azzal, hogy ügynökeivel a tápszert rendszeresen sertésvesz elleni orvosságnak mondatva, megrendeléseket gyűjtött s a megrendelt mennyiségnél is többet és magasabb árban küldet a megrendelőknek, noha a min. engedély határozottan kikötötte, hogy az elárusításakor, valamint a szer címek és használati utasításán a kérdéses tápport sertésvesz elleni gyógyszernek feltüntetni tilos. Minthogy Vitális Árpád és Nifergál János, akik együttesen nyertek engedélyt, figyelemztetve lettek az engedély feltételeinek megtartására, a földmivélségi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg a Vitális-féle sertés tápporra vonatkozólag adott engedélyt hatályon kívül helyezte s erről az összes törvényhatóságokat közzelmondóan értesítette.

Az ügyvédképzés reformja. Az ügyvédi szervezetmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétszázötven törvény lesz, amely az ügyvédi gyakorlatot két évvel meghosszabbítja, a jelölti gyakorlat megkezdését a tételes szigorlat letételétől (ill. a doktorátus megszerzésétől) engedi csak meg. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, akiknek jogi vizsgájuk (szigorlat, ügyvédi) van hátra, egzisztenciájuk követelő parancsának tekintsék azt, hogy hátralevő vizsgáikat letegyék. Kiszámíthatatlanul súlyos hátrányok fenyegetik a késlekedőt. Eltekinve az idővesztéstől, a reform már is gyökeres rendszerváltozást jelent.

Az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Aki tehát csak teheti, fogjon a készüléshez, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, Negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai u. 3.

— **A szabadkai gyermekrablók elítélve.** Öt és fél hónapi vizsgálat után a szabadkai törvényszék e hó 23-án ítélt meg Kiss Ferenc és Hornyai Lénárd bűnügyében, kik ez év tavaszán Dr. Récsesi Ede gazdag ügyvéd-től elrabolt gyermekeiért 30.000 kor. váltságdíjat kértek és kaptak. A törvényszék bűnösnek mondta ki mindkét vádlottat s Kiss Ferencet 4 évi fegyházra, Hornyai Lénárdot pedig másfél évi börtönre ítélte.

— **Ötszáz korona 24 fejért.** Huszonnégy ember fejére 500 korona jutalom van kitűzve. Nem a kínai forradalom hevében,

nem Trypoliszban tüzték ki a summát árulók fejére, hanem huszonnégy kedves babafejért. A Képes Hét ez a minden ízében invenciozus pompás ujság 24 színész és színésznő gyermekkori arcképeit közli és azok között, akik kitalálják — melyik kép kit ábrázol, 500 korona jutalmat sorsol ki. A Képes Hét legfrisebb száma szenzációs tartalma. Hetvenegy aktuális illusztráció és az uralkodó nászán kívül Biró Lajosnak, a kiváló írónak növelője, Szomaházy István pompás regénye a Baccarat, a Strand táncosnőről szóló kesz cikk. Arzene Lupine izgalmas kalandjai, az éjjeli Budapestről írott képes cikk. Lakatos László elbeszélése, a villamos erőről szóló képes cikk, ezen kívül a sok olvasni való a Képes Hét-et a közönség kedvence szórakoztató lapjává tették. A lap egyes száma 20 filléért mindenütt kapható és negyedévi előfizetési ára két korona hetven fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány utca 18.

A növényi eredetű hashajtók: például a Rhabarbara, a többi között azzal a tulajdonsággal bírnak, hogy még folyton nagyobbodó adagoknál is folyton veszítenek hatásukból. Ellenben Európa és Amerika legnagyobb kórházaiban végzett számtalan kísérlet folytán bizonyult, hogy a természetes Ferencz-József-keserűviznek oly sok orvos által dicsért oldó és hashajtó hatása e gyógyviznek ritka természetes összetétele folytán még huzamos használat esetén is mindig egyforma marad.

A modern therápiában tehát az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan Ferencz József-keserűvizet ajánlják. A Ferencz József-keserűviz már 35 év óta van általános használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

A valódi Ferencz József-keserűviz minden jobb fűszerkereskedésből és gyógyszerertárból könnyű szerrel beszerezhető.

Miért vagy náthás édesem?

Velem bizony nem eshet meg ilyesmi. Először is van ellene elhárító szerem másodsor pedig gyorsan tudok magam, mon segíteni, ha a megfázás mégis megakarna lepni: mindig vezek néhány Fáy-féle valódi sodeni ásványpasztillát. Ha a nátha megtámadná a nyakamat és a torkomat, a sodeni gyorsan és biztosan vegezne velem. Ezért kövesd tanácsomat, végy a gyógyszerertárból vagy a drógeriában 1 kor. 25 filléért, de vigyázz, nehogy hamisítványt érszakoljanak rád.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, V. Grosse Neugasse 27.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston. Laptulajdonos: az újjvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsősorú

Tejleves, pempő, kenyér, kakes, gyümölcs és tej

azok az ételek, amelyekkel a gyengéd gyermek erőteljes fejlődése eszközölhető. A hus és összetett eledetek nem olyan értékesek a gyermeki szervezetre, mint azt gyakran hiszik.

Adjunk a gyermekeknek naponta puddingot Dr. Oetker-féle puddingporral á 12 fill, tejjel és cukorral készítve, gyümölcslével vagy gyümölcscsel, továbbá Dr. Oetker sütőporával készített tésztákat s a kedvező eredmények mindenkit meg fognak lepni. Dr. Oetker készítménye a használati utasítással együtt mindenütt kapható. Prospektust ingyen és díjmentesen küld

Dr. Oetker A., Baden—Wien.

Ügyeljünk, hogy Dr. Oetker valódi készítményeit kapjuk.

Mentőkocsik, Betegszállító-kocsik, Hullaszállító-kocsik

szigorúan előírás szerint felszerelve, a községek részére elrendelt szakszerű kivitelben, a legolcsóbb árban kaphatók.

Reich Mátyás és Lebherz Károly

első délmagyarországi kocsigyárában

Ujvidéken.

Ingyen! ————— ————— —————
Ingyen!

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrények

és Horgony-Hidépítőszekrények

út képes árgyegyzéke épen most jeient meg. Fontos tájékoztató azon szülők számára, a kik gyermekeiknek a híres eredeti gyártmányt beszerezni akarják. A beküldés bérmentve eszközöztetik Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kamarai szállítók által. Bécs, XIII/1, Eitelberggasse 6-14 (Lerakat: I., Operngasse 10). A Horgony-Kőépítő szekrények valamennyi játékárú-üzletben készletben vannak, azonban csakis „Horgonyyal” ellátott szekrényeket fogadjunk el.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet

elsőrendű fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemeték,
sétányfák, diszcserjék, tülevelűek,
kerítésnyövények, boggyógyümölcsűek
stb. stb.

Szőlőoltványok

(elsőrendű áru) európai és amerikai sima és gyöker
vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszvánál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosnak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A GYOMOR

egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán alapszik. A legjobb válogatott és hasas gyógyfüvekből gondosan készített é vágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser, amely a mértékletlenség, meghülés és székrekedés következményeit pld. a büffögést, a tulságos savképződést és a görcsös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS

A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy
Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler” P R A G, Kleinselt. 203
(a Nerudgasse sarkán
Póstai szállítás naponként)

1 egész üveg 2 K., fél üveg 1 K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg 8 K. 4 nagy üveg, 22 K. ellenében 4 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszerertáraiban.

UJVIDÉKI NÉPBANK ÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG.

TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb jelvilágosítást nyújt a hivatalos órákban

Az Igazgató.

Hirdetések

felvétetnek és olcsón számítatnak.

a „Határőr” kiadóhivatalában

Tisztíts csak

Globus
Fémtisztítókivonatal
legjobb Fémtisztító a világon

Évről-évre gyarapodó vevő körünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagybecsült vevőinek biztosítja.

**Fűszer, csemege, Kávé és bor szükségletét
legolcsóbban tehát**

Wagner Testvérek

cégnél Ujvidéken szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

44...52

Schaumburg-Lippe Herceg

BEREMENDI

PORTLANDCEMENT- és MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 45.

Művek: BEREMEND.

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

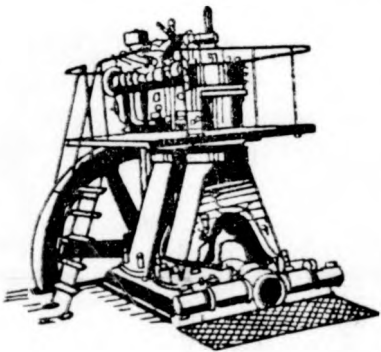
PORTLANDCEMENT

és fehérmész gyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.Évi termelés: 500.000 portlandcement,
120.000 q fehérmész 800.000 q kavics.Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
— A hivatalos szabványokat messze felül-
muló minőségért szavatolunk. 22—30

Pontos és gyors kiszolgálás!

Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj
üzemre, malmok és ipargépek hajtására a legal-
kalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és
fűrésztelepek részére.

A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának. Gép-
motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

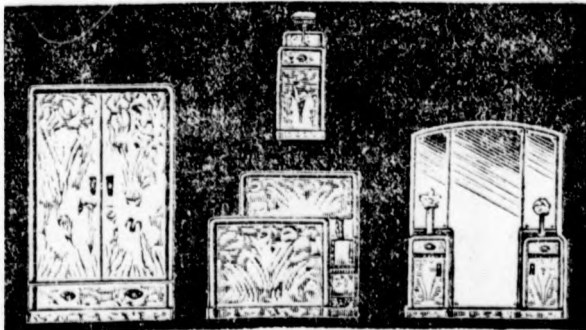
Fióktelep: Ujvidék, Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Rutoripari Termelő Szövetkezetek Értékesítő központjának Bizományi raktára Ujvidék Duna-utca 10.

Telefon 325.

Raktára:

mindennemű butornak s e
szakmába vágó összes cik-
keknek a legegyszerűbb
kiviteltől a legfinomabbig,
különtéltielusban és árban

LENKEY IMRE bizományos.

Telefon 325.

Kaphatók:

állandóan a legkülánsabb
árakban, a legmesszebbme-
nő kedvezményű feltételek
mellett, dús választékban.

Kérem b. látogatásával
megtisztelni.

LEGFŐBB IDEJE, hogy

CERES-PÁLYÁZATON résztvegyen!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

Tantal-Lámpa.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fénnyel ég.
Rázkodásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Gondoljatok jövőtökre

Szükség ellen az ember önmagát és hozzátartozóit úgy óvhatja meg kétségtelenül legjobban, ha a

„BIOS“ Temesvári Kölcsönös Segélyző Szövetkezet biztosítási kötvényeit megveszi. Mindenki biztosíthat itt magának tíz korona egyszeri beiratási díj, 12 korona évi tagsági

díj, továbbá két korona esetenkénti elhalálozási járulék fejében már egy évi tagság után: keresetképtelenség esetén ötven korona havi segélyt, harminc évi tagság után 600 kor. évi járadékot. Csekély havi járulék ellen mindenki biztosíthat leányának kétezer korona hozományt, fiának kétezer korona önállósítási támogatást. Ha a gyermek gondozója három évi tagság után meghal, megszűnnek a további befizetések és a leány 20-ik, a fiú 16-ik életévéig 30 korona havi járadékot kap, továbbá házasság, illetve nagykorúság idején a teljes hozományt és önállósítási támogatást. Az intézet a legnagyobb biztonságot nyújtja. — Ez évben a biztosított összeg 20 millióra rug. Az állampénztárban 200.000 korona biztosítéki alap van elhelyezve. Felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgál a „Bios“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet igazgatósága, Temesvár, Belváros Széchenyi utca 4. Képviselő: BOZSITY MILÁN, Zombor III., Konyovits u. 16.

Ügyes és megbízható urak és hölgyek mint üzletszerzők kerestetnek.

Utcai nagy lakás

II. Rákóczi Ferenc-ut 28. I. em.

Minden modern kényelemmel (gáz- és vízvezeték, villanyos világítás) ellátott, előszoba, 2 utcai, 3 udvari, 1 fürdőszoba, és mellék-helyiségek. Bővebbet a pallérnál, vagy Dr. Lorádnál.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

A Monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-út 14.

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések.

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leggazdaságosabbak és legmegbízhatóbban működnek.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

Motor

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként 1-1 2 fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Teljes transzmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnökátogatással díjmentesen szolgálunk.

Gyorsanfutó „IDEAL“

KERETFÜRÉSZEK

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transzmissió, villany- vagy motor üzemre bármely vízellátási és ipari célra.